

Nieuwsbrief oktober 2018

't Is weer voorbij die mooie zomer... Waarin veel gebeurd is en nieuws de moeite van het vertellen waard is!

We berichten over ontwikkelingen bij FEST, de documentaire 'Helden van Vandaag' (het project o.l.v. Pauline Seebregts), de stap om de Er-was-eens-lijst te op te laten volgen door een internetforum, en The Amsterdam Storytelling Festival. Daarnaast geven we een uitgebreid overzicht van gedachten en suggesties i.v.m. het voorlopig niet kiezen van een nieuwe vertelambassadeur en de opzet van het komende Vertel Event. Want: *Save The Date voor het Vertel Event op zaterdag 26 januari 2019*, opnieuw in de Gelderlandfabriek in Culemborg!

Een flink deel van deze nieuwsbrief is een bijlage, waarin ik een verslag schrijf van het onderdeel 'Professionele Ontwikkeling' op de FEST-conferentie in Ljubljana. Dat heb ik eerder verspreid via de Er-was-eens-lijst, maar met de nieuwsbrief bereiken we voor een deel andere collega's. Vandaar de bijlage, met links naar het prachtige materiaal dat Veva Gerard in Ljubljana liet zien.

Walter Roozendaal (redactie)

Inhoud

De Er-was-eens-lijst wordt een forum	2
FEST - Federation for European Storytelling	2
Documentaire 'Helden van Vandaag' op internet	3
The Amsterdam Storytelling Festival onder nieuwe directie	3
'Als een show goed is, gaat het onder je huid zitten.'	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Vertel Event en vertelambassadeur	4
Op het Vertel Event?	4
Ondertussen: de discussie	4
Verslag van de brainstorm op de ontmoetingsdag	4
Resultaten van de enquête	7
En hoe nu verder?	7
Van het bestuur	7
Ry Eykelhof neemt afscheid van het bestuur — Saskia Bangma is ons nieuwe bestuurslid	7
Factuur nodig voor de participantenbijdrage en het Vertel Event?	7
Kalender	8
Bijlage: Verslag van de FEST werkgroep rond Professionele Ontwikkeling	9

Klik op een titel om naar dat hoofdstuk te gaan

De Er-was-eens-lijst wordt een forum

Een tijdje terug hebben we een enquête doen rondgaan over de toekomst van de Erwaseens lijst en wat jullie er van verwachten. Over de belangrijkste vraag, hoe willen we verder gaan met de lijst, kozen de meesten voor óf een andere maildienst óf een internetforum.

We zijn over deze twee alternatieven gaan praten met onze web leverancier. Al snel bleek dat de oplossing met een maildienst niet het gebruiksgemak van een email lijst biedt. En misschien nog belangrijker niet de zekerheid die we nastreven. We zijn voor de veiligheid dan nog steeds afhankelijk van hoe goed de deelnemers hun eigen email hebben beveiligd en dat was de laatste tijd nou net het probleem.

Daarom willen we verder gaan met een internetforum. De behoefte aan de Er-was-eens-lijst is duidelijk, maar hij moet wel veilig zijn. Voordelen van een forum zijn:

- Alle inzendingen staan op een plek;
- je kiest zelf op het forum wat je wel of niet leest;
- inzendingen blijven zichtbaar, dus ze zijn ook later nog eens na te lezen samen met alle reacties op dat onderwerp;
- je kunt instellen op welke manier je op de hoogte gebracht wil worden van nieuwe bijdragen, bijvoorbeeld 1x per week via mail, eventueel alleen van nieuwe onderwerpen, of van bijdragen aan een onderwerp dat jouw speciale belangstelling heeft, enz.;
- je mailbox loopt niet vol met alle bijdragen.

We hebben nog geen tijdsplanning maar we willen hier snel aan beginnen. We houden jullie op de hoogte van de mogelijkheden en ontwikkelingen!

FEST - Federation for European Storytelling

Het wordt binnenkort steeds meer de moeite waard om de website van FEST in de gaten te houden. Hoewel het heel heel langzaam gaat, vult de website zich stap voor stap met informatie en materiaal over het grote project dat met subsidie van het Creative Network Europe in vier jaar tijd plaatsvindt. Daarbij wordt gewerkt aan 6 'strands':

- Strand 1: Structural development of the Storytelling sector
- Strand 2: Enhancing the visibility of Storytelling as a performing art
- Strand 3: Professional development of storytellers (*voor een verslag: zie de bijlage*)
- Strand 4: Linking up with other art forms and digital media
- Strand 5: Storytelling in other sectors in society
- Strand 6: Raise the European dimension of Storytelling events and transnational cooperation in the sector

Organisaties die projecten uitvoeren die in de doelstellingen van deze strands passen kunnen één maal per jaar aan FEST financiële ondersteuning vragen. Ook daarvoor is het de moeite waard hun website in de gaten te houden. De Stichting Vertellen doet dat overigens ook: als wij weten op welke gebieden interessante projecten ontwikkeld worden maken wij via de Er-was-eens-lijst collega's graag attent op de mogelijkheden.

Op de website, in hun 'public library', staat het begin van te delen informatie. Met ook aandacht voor andere projecten, zoals het volgende:

Documentaire 'Helden van Vandaag' op internet

Op het vorige Vertel Event presenteerden Pauline Seebregts en Petulia van Tiggelen hun documentaire over Paulines project 'Helden van Vandaag'. De documentaire is volledig te zien op de videopagina van FEST (Federation for European Storytelling), Engels ondertiteld, maar verder gewoon de oorspronkelijke Nederlands gesproken versie: <http://www.fest-network.eu/public-library/fest-videos/>

The Amsterdam Storytelling Festival onder nieuwe directie

We ontvingen het volgende persbericht:

'Als een show goed is gaat het onder je huid zitten.'

De elfde editie van The Amsterdam Storytelling Festival - dit jaar van 1 tot en met 4 november - staat voor het eerst onder creatieve directie van Sahand Sahebdivani en Raphael Rodan. Festivalhart is Podium Mozaïek in Amsterdam West, daarnaast zijn er voorstellingen in OBA Oosterdok en Mezrab.

Rodan en Sahebdivani zijn bekende namen in de vertelscene en wonnen de Amsterdam Fringe Gold Award 2017 met hun voorstelling *My Father held a Gun*.

Het nieuwe creatieve team volgt oprichter Arjen Barel op en giet het festival in een nieuw en meer volwassen jasje. Want volgens Sahebdivani (tevens oprichter van het florerende Mezrab) is de tijd dat storytelling in Nederland in de kinderschoenen stond voorbij. "Storytelling is de oudste kunstvorm ter wereld en heeft hier inmiddels ook echt zijn comeback gemaakt."

Deze elfde editie biedt voorstellingen, talks en workshops van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat waarin genres worden afgewisseld: van traditioneel storytelling tot muzikale vertellingen. Als thema kozen de 'broeders' van Israëlische en Iraanse komaf: 'Brotherhood'. "De huidige tijdgeest wordt bestempeld als een individualistische. Maar je ziet ook dat steeds meer mensen daartegen in actie komen en eigen community's creëren die bloedbanden overstijgen. Brotherhood omvat ook dat", aldus Raphael Rodan.

Programma

Een grote waaier aan internationale en nationale vertellers, acteurs en makers betreft de diverse podia. Denk hierbij aan gevestigde namen met nieuwe shows, zoals: *George & Eran worden racisten*, maar ook *Samenloop van omstandigheden* van Saman Amini. Beiden waren dit jaar een hit op Oerol en maken nu hun Amsterdams debuut. Ook in het programma opgenomen is *My home at the intersection* van Abhishek Thapar, dat onlangs een 5 sterren-recensie kreeg van de Volkskrant.

Daarnaast is er ruimte voor jong talent, zoals Mareike Tiede die met *Sisterhood* een Noors verhaal vertelt over twee zussen: de ene een schoonheid, de andere met een gezicht en figuur dat nergens bij past. De zusters ontmoeten de donkere en wilde kant van het leven en bezoekers worden getuige van hun transformatie.

Tevens zijn er verrassende premières, onder andere van Robin Block die met *Samudra* zijn storytelling debuut maakt. Deze allround performer gaat in op de vraag hoe is het om tot geen en tegelijkertijd meerdere culturen te behoren; om te bewegen, spreken en zingen in een vreemde taal die toch zo vertrouwd lijkt.

Zorgvuldige selectie

Creatief directeur Rodan verheugt zich op een uniek festival "We hebben de performances zorgvuldig uitgekozen. Storytelling is kwetsbaar en echt, ieder stuk heeft iets te zeggen. Als een show goed is, gaat het onder je huid zitten..."

Dit jaar is er voor deelnemers een passe-partout verkrijgbaar. We zijn met het festival in gesprek over een mogelijke korting voor participanten van de Stichting Vertellen. Wanneer daar nieuws over is sturen we een extra nieuwsflits rond.

Vertel Event en vertelambassadeur

Op het vorige Vertel Event maakten we bekend dat de drie genomineerden voor vertelambassadeur zich zeer vereerd voelden, maar geen kans zagen om de titel te aanvaarden. We moesten ons beraden hoe we met het vertelambassadeurschap verder wilden — en besloten in ieder geval het uitgangspunt te delen dat wij allen toch eigenlijk vertelambassadeur zijn, ieder op een eigen manier.

Op het Vertel Event?

We kijken terug op fantastische voorgaande jaren. Ik noem de laatste drie: Mia Verbeelen met een presentatie van Vlaamse organisaties, Marita de Sterck en Arjen Barel, Eric Borrias met het werk in Westerbork en de voorstelling van Fred Delfgaauw, en Pauline Seebregts met het project 'Helden van vandaag'.

Voor het komende Vertel Event op 26 januari 2019 schrijven we in elk geval geen nieuwe 'verkiezing' van een vertelambassadeur uit. Wel denken we, net als de voorgaande jaren, aan de presentatie van bijzondere en interessante projecten en gebeurtenissen. We maken er weer een mooie en inspirerende dag van!

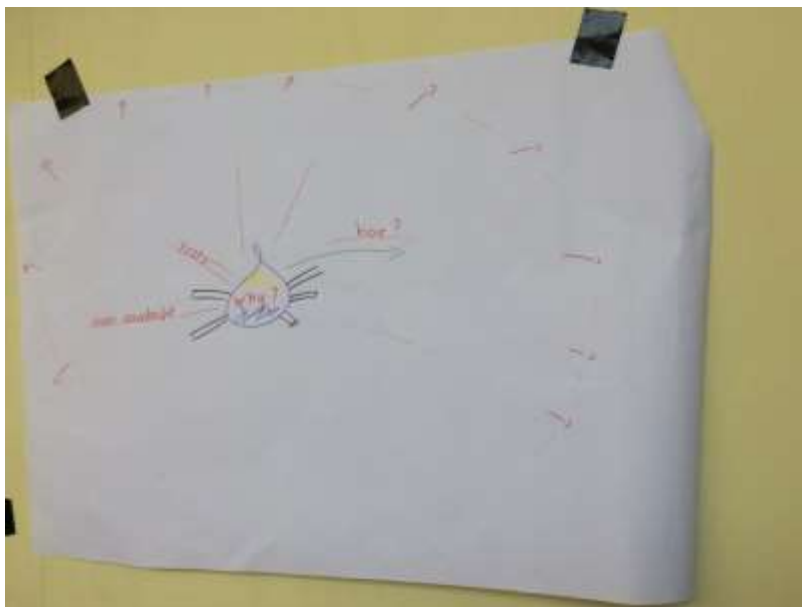
Ondertussen: de discussie

Op de vorige ontmoetingsdag discussieerden we o.a. over de vertelambassadeur. En dat was ook een onderwerp in de enquête die we daaraan voorafgaand hielden.

We geven hieronder een verslag van beiden.

Verslag van de brainstorm op de ontmoetingsdag

We namen foto's van de flappen, waarop de subgroep rond de vertelambassadeur verslag deed:

Allereerst de Why? Wat willen we met het Vertelambassadeurschap?

Aandacht voor het vertellen

- Trots – laten zien
- Laten zien wat het doet: groei

Daarnaast is er gesproken over hoe (anders) verder te gaan:

- Naam
 - Wat is er gebeurd met Verteller van het Jaar?
 - Verteller! Weg met 'ambassadeur'.
 - Neem je plek in! Verteller des Vaderlands.
 - Verteller mag ook luisteraar-trainer zijn evt.
 - Gaat in ieder geval om iemand die iets uitstraalt.
- Taak
 - Een vertelblog i.p.v. ambassadeur (interactie)
 - Jaarthema's?
 - 3-jaarlijks – met professionele ondersteuning ??
 1. Onderzoek
 2. Plan
 3. Uitwerking
 - Onderzoek functie van vertellen / Praktisch / Praktijk
 - De titel / taak zou veel lichter kunnen (nu veel)
 - Maak er geen beleidsfunctie van.
 - Hoe draag je het uit?
 - Iemand die al een project doet? Die ene inspireert vele.
 - Iemand geeft voorstel -> dat kiezen (niet persoon) geef tijd.
- Alternatief
 - Inderdaad allen ambassadeur. De stichting coacht en inspireert.
 - Zet regelmatig verschillende vertellers met gevarieerde ingangen / projecten in het zonnetje. (financieel mogelijk maken en pr geven)

- Kraan open druppeltjes verspreiden zich.
- Een vertelvoorstelling in de spotlights.
- Speelser
 - Iets speelser? Wedstrijd?

En als laatste: wat maakt dat je zelf Vertelambassadeur bent?

Er kwamen heel veel voorbeelden langs, van vertelcafé tot verzorgingshuis:

Resultaten van de enquête

Hierin kwamen de volgende gedachten en suggesties naar voren:

- Een vertelambassadeur is er voor de vertellers in Nederland en Vlaanderen.
- Een vertelambassadeur hoeft niet meer speciaal gericht te zijn op het promoten van het vertellen in Nederland. Een veel genoemd punt in de enquête was dat de VA overbelast is. Hierdoor ambiëren weinig tot geen mensen deze functie.
- Een vertelambassadeur kan ook een project zijn of iemand die zich met een bijzondere vorm van vertellen bezighoudt. Te denken valt onder andere aan trainers, organisatoren van vertel-evenementen, het ontwerpen van vertelconcepten, vertellen op school, vertellen aan ouderen (doelgroepen), ontwikkelen van pr-kwaliteiten, marketing, uitbreiding werkvelden.
- Er kan een thema worden gekozen waar een deskundige bij wordt gezocht. Dit kunnen ook mensen zijn die niet uit de vertellers wereld komen.
- Op de dag van het vertelevent staat een project/thema centraal. Wie wil kan zich er een jaar mee bezig houden en er op het volgende vertelevent op terug komen.
- Vertellers kunnen met voorstellen komen waar zij van vinden dat het op het vertelevent over moet gaan.
- Dit alles met als doel om vertellers in Nederland (en Vlaanderen) op ideeën te brengen en om hun kennis te vergroten.
- Een ruime meerderheid van de mensen die de enquête hebben ingevuld gaf aan in plaats van een Vertelambassadeur, iets anders te willen.

En hoe nu verder?

Op dit moment kunnen we als bestuur uit al het bovenstaande nog geen eenduidige conclusies trekken. We gunnen ons de tijd om er nog rustig verder over te praten, ook met andere vertelorganisaties.

Van het bestuur

Ry Eykelhof neemt afscheid van het bestuur — Saskia Bangma is ons nieuwe bestuurslid.

Ry Eykelhof is al een poosje bezig om als communicatieadviseur haar eigen bedrijf vorm te geven. Dat vraagt veel tijd en aandacht, wat betekent dat ze afscheid neemt van het bestuur.

Ry beheerde het contactsecretariaat, ontwierp onze nieuwe vormgeving (de pluisjes) met ons Pr-materiaal, was verantwoordelijk voor de enquêtes die we van tijd tot tijd rondstuurden, en dacht mee over een nieuwe opzet voor onze website.

We wensen haar heel veel succes met haar werkzaamheden!

Saskia Bangma is het bestuur ondertussen komen versterken: aan haar een warm welkom! Zij was al webredacteur van de site voor Wereld Vertel Dag. Saskia neemt het contactsecretariaat over: wie een mail naar info@stichtingvertellen.nl stuurt komt bij haar terecht. Zij zorgt dan voor een antwoord, of stuurt de mail door naar de juiste persoon.

Op dit moment bestaat het bestuur uit vijf mensen. Maar we hebben ruimte in het bestuur voor nieuwe bestuursleden. We zoeken mensen die hun kwaliteiten met schrijven, publiciteit en/of financiën gedurende enige jaren in willen zetten voor de stichting en ons netwerk.

Factuur nodig voor de participantenbijdrage en het Vertel Event?

Wie voor de belastingen een factuur nodig heeft kan die vinden op onze website, op de pagina 'interne stukken': <http://www.stichtingvertellen.nl/interne-stukken>. Daar moet je wel voor inloggen.

Kalender

- 1 t/m 4 november 2018 — The Amsterdam Storytelling Festival (zie het bericht op pagina 3).
- 26 januari 2019 — Vertel Event van de Stichting Vertellen, Gelderlandfabriek in Culemborg.
- 24 t/m 28 juli 2019 — Europese conferentie 2019 van FEST (Federation for European Storytelling) in Kerkrade (Rolduc), over de grensstreken van NL/BE/DE. Thema: Tricky Borders, met regionale 'tricksters' als Tijl Uilenspiegel.

Redactie: Walter Roozendaal
Stichting Vertellen
www.stichtingvertellen.nl

Bijlage: Verslag van de FEST werkgroep rond Professionele Ontwikkeling

Dit artikel stuurde ik eerder rond via de Er-was-eens-lijst, heet van de naald omdat ik wist dat een aantal collega's daar op wachtten. En nu ook in de Nieuwsbrief.

Op het artikel kwam een reactie met aanvullend materiaal van Veva Gerard, waar ik hier in de laatste alinea's naar verwijst.

In het kader van het Creative Network Europe heeft de Federation for European Storytelling FEST van de Europese Gemeenschap een subsidie ontvangen van 1 miljoen Euro, te besteden over een periode van vier jaar. Deze subsidie gebruikt FEST voor zeven ontwikkelingsgebieden ('strands'). Eén daarvan, Strand 3, is **Professionele Ontwikkeling**

Op de FEST-conferentie afgelopen juli in Ljubljana gaf de werkgroep van Strand 3 een overzicht van de resultaten van het eerste jaar. Zie ook <http://www.fest-network.eu/conference/fest-conference-2018-slovenia/>.

Ik heb daar dit eigen verslag van gemaakt. Tussen het verslag door heb ik *cursief persoonlijk commentaar* gevlochten.

De werkgroep heeft in grote lijnen twee doelen:

1. het opstellen van een **curriculum** (lesplan) ter inspiratie van vertelopleidingen tot en met het niveau van een universitaire master (in Nederlandse termen: een master na het volgen van een bacheloropleiding HBO aan bijvoorbeeld een theaterschool),
2. strategieën opstellen en uitvoeren om het aandeel van **jonge vertellers** te laten groeien

In 2017 hield de werkgroep via internet een groot onderzoek onder Europese vertellers:

- 320 vertellers reageerden

Het beeld van vertellers dat daar uit sprak was:

- het over-overgrote deel van de reagerende vertellers zijn vrouwen tussen de 40 en 59 jaar
- 5,5% is tussen de 20 en 29 jaar

Conclusie: er moet een strategie ontwikkeld worden om het aandeel van jonge vertellers te laten groeien. Vandaar dat dit doel ook door deze werkgroep is opgepakt.

- 31% treedt uitsluitend op, dus zonder aanverwante andere activiteiten
- daarnaast: de meeste collega's halen hun inkomen niet alleen uit optreden, maar (voornamelijk) uit het geven van workshops, naast werken in het onderwijs, dramalessen geven of in ander theaterwerk
- toegepast vertellen (applied storytelling, dus vertellen doelgroepgericht gebruiken als middel voor andere doelen) is een belangrijke inkomstenbron (applied storytelling is een ander 'strand' in de FEST-projecten, dit wordt behartigd door een andere werkgroep)
- 35,6% van de reagerende vertellers heeft naast vertellen geen andere werkzaamheden

Daarnaast:

- veel voorstellingen zijn éénmalig!
- de mogelijkheden om je als verteller in en aan een voorstelling dóór te ontwikkelen zijn daarmee heel klein

Conclusie: er is behoefte aan een ‘touringsysteem’ langs meerdere vertelplekken.

WR: Ik vraag me dus af of in Nederland de vertelpodia daar een rol in zouden willen spelen?

- vrijwel iedereen werkt eigenlijk als solist; samenwerking is er eerder met een muzikant dan met een medeverteller
- kracht: makkelijk te organiseren in je eigen leven
- zwakte: in je eentje werken geeft minder stimulansen voor ontwikkeling

Publiek:

- het overgrote deel van de mensen vertelt aan kinderen en op scholen

Conclusie: de status van vertellen is laag, die moeten we zien te verhogen.

WR: N.a.v. de ideeën over een Vertelplein zijn we in Nederland bezig om een samenwerkingsverband op te richten, waarin vertelorganisaties hun krachten kunnen bundelen. In het overleg daarover is één van de belangrijkste gemeenschappelijke doelen de gevoelde noodzaak om de status van vertellen te verhogen.

Conclusie: er is behoefte aan nieuwe plekken om op te treden.

WR: In Nederland zie ik, dat gerenommeerde acteurs worden geprogrammeerd met solo-voorstellingen, eigenlijk theatrale vertelvoorstellingen. Het onderwijs biedt een kleine markt voor zeer goede, professionele vertellers.

Daarnaast is de belangstelling van het ‘officiële’ theater voor de vertelwereld erg klein... Terwijl die voor cabaret bijvoorbeeld groot is.

Dit was vorig jaar overigens een onderwerp op de conferentie ‘De staat van het vertellen’, zie [http://www.stichtingvertellen.nl/mediawiki/index.php?title=De staat van het vertellen](http://www.stichtingvertellen.nl/mediawiki/index.php?title=De_staat_van_het_vertellen).

Conclusie: er moet in de vertelwereld een flinke professionaliseringsslag gemaakt worden.

Professionalisering? Echter:

- ‘natuurlijk vertellen’ wordt in het onderzoek door veel van de vertellers beschouwd als de juiste invalshoek voor vertellen
- zij geven aan dat ze zich in de praktijk hebben ontwikkeld, en dat ze daar tevreden mee zijn
- bij hen scoren ontwikkelingsgebieden als academisch schrijven, onderzoek, meertalig vertellen, ondernemerschap en digitale competenties laag (overigens: vertellen en digitale middelen is bij FEST een ander ‘strand’ met een eigen werkgroep)

Conclusie: enerzijds zien we de dringende noodzaak van professionalisering, anderzijds is er een groep vertellers die die noodzaak voor zichzelf niet voelt, misschien wel: integendeel.

WR: Ai, dat heb ik persoonlijk al een keer meegemaakt!

Ik was amateurvolksdanser, en daarnaast onderwijzer en muzikant. De volksdanswereld was op dat moment een wereld die voornamelijk door amateurs werd gedraaid. Ik had absoluut niet het lichaam van een professionele danser, maar op grond van mijn andere kwaliteiten was ik van 1973 tot 1987 hoofddocent aan de Kaderopleiding Werelddans. Ik leidde dus collega-amateurdansleraren op.

Mijn opleiding aan de Akademie voor Expressie door Woord en Gebaar (1974-1978) was voor mij persoonlijk een professionaliseringsslag op een kunstvakopleiding. Ik schoolde om naar regisseur, acteur

en dramadocent. Wat ik in die opleiding leerde was ook een uitbreiding van mijn horizon als dans- en methodiekdocent. Mijn afstudeerscriptie heette 'Volksdansen, een uitingsvorm'. In die scriptie beschreef ik grondslagen voor het lesgeven in volksdansen, zoals ik die daarvoor misschien uit ervaring al wist en deed, maar niet gegrond in de veel bredere en diepere kennis en ervaring die ik nu had vanuit een kunstvakopleiding. De scriptie werd direct uitgegeven als lesboek voor de Kaderopleiding Werelddans.

Ondertussen ontstonden in de tachtiger jaren afstudeerrichtingen folklore aan de HBO-dansvakopleidingen in Rotterdam en Tilburg. De eerste speciaal voor volksdansen opgeleide dansdocenten kwamen de volksdanswereld binnen. Dat had grote effecten. Bijvoorbeeld: dat mijn rol als hoofddocent uitgespeeld was. Wat ik overigens niet erg vond, ik had in het theater nog meer dan genoeg te ontdekken... Maar wel ontstonden er in de amateurwereld kleine stormpjes rond allerlei vragen en standpunten. Die allemaal op den duur ook weer bleken te gaan liggen. Bijvoorbeeld: de angst dat het spontane dansen verdrongen zou worden door veel te hoge technische eisen, dat zou toch de dood in de pot zijn? Het is begrijpelijk dat grote veranderingen eerst ook weerstand oproepen, tijd kosten om te wennen. Misschien waren achteraf al die stormpjes wel niet nodig geweest? De kwaliteitsverbetering was enorm, en is zeker niet ten koste van het dansplezier gegaan (een goede docent gaat toch uit van de mensen, en niet in de eerste plaats van het materiaal). Naast de professionals blijken de amateurs hun bestaansrecht gewoon gehouden te hebben. Bijvoorbeeld: die Kaderopleiding Werelddans wordt veertig jaar later nog altijd aan amateurs gegeven. De muziekwereld is misschien wel het mooiste voorbeeld van een enorme amateurwereld naast een professionele, inclusief de momenten dat ze elkaar wederzijds inspirerend ontmoeten.

Gaan we in de vertelwereld dan nu misschien hetzelfde soort 'stormpjes' meemaken? Op de conferentie in Ljubljana noemde de werkgroep een aantal vragen/standpunten die uit het onderzoek naar voren kwamen, en die daar naar zouden kunnen verwijzen:

1. Opleiding is geen garantie voor kwaliteit
2. Vertellen formaliseren (bijvoorbeeld in een lesplan) is tegen de natuur van vertellen.
3. Gediplomeerden kapen ons werk weg
4. Blijf ik kwalitatief nog steeds waardevol als ik sta naast een collega met een HBO-master?
5. Als er te veel mensen komen is er te weinig werk, leiden we onze eigen concurrenten op?

WR: Is opleiding een garantie voor kwaliteit? Nee, dat klopt. Een opleiding is het **begin** van een carrière als opgeleide, en daarmee zeker geen garantie voor topkwaliteit. Op de eerder genoemde conferentie 'De staat van het vertellen' gaven programmeurs aan, dat opleiding niet hun criterium is om vertellers te contracteren, maar de werkelijke kwaliteit van dat moment.

Standpunt van de werkgroep is, dat vertellers op elk niveau hun eigen publiek kunnen vinden. Voor iedereen geldt: wat is jouw CV als verteller, wat is jouw ervaring? Op grond van jouw ervaring zal je ook jouw erkenning kunnen vinden.

Dat betekent wel dat je actief op zoek moet gaan naar jouw speelplekken. Maar dat is toch altijd al het geval!

Is ondertussen verdedigen en promoten niet de helft van ons werk?

Nee, vertellen is niet kinderachtig — en ja, goed vertellen is hard werken!

Er ontstaat juist meer dan genoeg ruimte wanneer we *professionalisering* en *erkenning* met heel veel energie hand in hand ontwikkelen. Daarbij hebben alle vertellers elkaar hard nodig, van de groenste beginner tot de door de wol geverfde professional.

WR: Dat het ontwikkelen van techniek tegenstrijdig is aan het natuurlijke aspect van spontaan vertellen is wat mij betreft een misverstand. Elke verteller hanteert technieken, bewust of onbewust. Wat dan in de eerste plaats telt is niet het technische niveau, maar het vertellen vanuit een volledige betrokkenheid op je verhaal èn op je toehoorders. Dat werkt. Of je nu als grootmoeder 's avonds voor het slapen in de intimiteit van dat moment een verhaal met je kleinkind deelt, of wanneer je dat in een schouwburg voor een volle zaal doet.

Wat wel het geval is: elke verteller worstelt met het kwetsbare evenwicht tussen spontaniteit en je vertelling op de juiste manier vertolken. Techniek en natuurlijk vertellen vullen elkaar aan maar kunnen elkaar ook dwars zitten. Ik schreef daar meer over in het artikel 'Acteren en vertellen' http://www.stichtingvertellen.nl/mediawiki/index.php?title=Acteren_en_vertellen

Hoe nu verder?

De werkgroep van Strand 3 werkt aan een overzicht van competenties, dat de basis en inspiratie kan zijn voor het opleiden van vertellers tot en met universitair master niveau. Op dit moment discussiëren ze over een model om die competenties in op te bouwen. Bestaande modellen uit België en Canada zijn daar voorbeelden voor.

Tijdens de conferentie in Ljubljana gaf de werkgroep twee workshops, waarin samen met de collega's materiaal werd gedeeld en verzameld.

Veva Gerard leidde één van die workshops. Zij presenteerde een model voor competentiegericht leren, dat in België is ontwikkeld als landelijke basis voor een zesjarige scholing van amateurs in de podiumkunsten. Binnen dat model maakt zij bijvoorbeeld het curriculum voor de vertelopleiding aan de Academie voor Muziek, Woord en Dans in Lier. Dat model is voor wie het bekijken wil volledig beschikbaar (inclusief materiaal om het zelf in te vullen) op <http://www.kunstigcompetent.be/> en <https://artistiekecompetenties.blog/>. Wie het 'in het echt' wil toepassen moet daar overigens wel toestemming voor vragen — in principe is dat geen probleem.

Verder maakte Veva vanuit de werkgroep voor Fest drie films, die inmiddels op de website van FEST geplaatst zijn <http://www.fest-network.eu/public-library/fest-videos/> :

- **Promotional film 2'30'': Why book a storyteller? Deze film is al te bekijken door hem aan te klikken op de homepage van. Het is een heel korte film om mensen nieuwsgierig te maken naar 'vertellen'.**
- **Educational film 20': What's unique about storytelling? In deze film geven interviews een beeld van speciale eigenschappen van 'vertellen'.**
- **Investigative film 20': What competences should a storyteller have? Voor deze film werd het Belgische model voor competenties in de kunsten gebruikt.**

Tenslotte is er een internationale groep jonge vertellers gevormd, die onder begeleiding van ervaren collega's op internationale festivals optreden en andere jongeren inspireren. Die jongeren vormen inmiddels zo'n sterk netwerk, dat ze even overwogen hebben om een eigen Europees samenwerkingsverband op te richten. In plaats daarvan is één van hen, als een soort jongerenambassadeur, door de conferentie gekozen als lid van het Executive Committee van FEST!

Eigen verslag: Walter Roozendaal

Binnenkort verwacht ik dat er op de website van FEST <http://www.fest-network.eu/> een conferentieverslag geplaatst wordt.

